

Magna charta demokratických měst

Preambule

Toto je první návrh nového dokumentu Magna Charta pro novou demokratickou éru.

Je to rovněž otevřené a trvalé pozvání pro lidi na celém světě: spojit se společně k nové a úžasné spolupráci na tom, abychom učinili naše města ještě demokratičtějšími.

Toto pozvání bylo poprvé sepsáno v Římě dne 29. září 2018. My, jeho původní autoři, jsme stovkami lidí z více než 200 měst, 80 zemí a 6 kontinentů, kteří se shromáždili v prostorách římské radnice, aby uspořádali svobodné a veřejné fórum pod názvem Globální fórum pro moderní přímou demokracii.

My, občané, aktivisté, učenci, novináři, místní úředníci, správci voleb, odborníci, novináři, vědci, učitelé, podnikatelé, zemědělci a mnoho dalších – shromáždili jsme se v Římě v době velkého znepokojení a obav ohledně demokratického úpadku na národní úrovni v mnoha zemích.

Ale jak jsme v průběhu čtyř dnů diskutovali, uviděli jsme na lokální úrovni úplně jiný příběh. Města na celé zeměkouli tvrdě pracují na tom, aby se stala demokratičtějšími a vymyslela nové způsoby, jak lidem umožnit, aby se také zúčastnili. Viděli jsme na vlastní oči průkopnickou práci na participaci ve městě Římě a podělili se o příklady nových myšlenek a demokratických přínosů od Brisbane po Bern, od São Paula po Soulu a od Tunisu až po Tchaj-čung.

Dozvěděli jsme se toho tolik, že jsme se rozhodli učinit závazek, že se budeme dál učit a sdílet tuto práci. A právě toto pozvání, tato Magna Charta, usiluje o přivedení měst po celém světě k dialogu, usiluje o formalizování tohoto učení a sdílení za pomoci nové organizace, která bude zároveň jak globální, tak také intenzivně lokální.

Jedná se tedy o chartu pro novou Mezinárodní ligu demokratických měst. V Římě jsme se zavázali, že nyní budeme distribuovat tuto chartu po celém světě. Prostřednictvím tohoto otevřeného procesu budete požádáni, abyste nabídli své návrhy, náměty, pozměňovací návrhy a zejména podpisy vás, vašich spoluobčanů a měst, obcí nebo místních samospráv, ve kterých žijete a pracujete.

Co je demokratické město? To je otázka, kterou jsme si položili v Římě, a tady jsou některé odpovědi, se kterými jsme přišli.

Charta

Především se domníváme, že demokratická města jsou místy, kde lidé nikdy nepřestanou pracovat na tom, aby se stala ještě demokratičtějšími.

Demokratická města jsou výzkumníky. Experimentují. Hledají způsoby, nové a staré, osvědčené i nevyzkoušené, jak prohloubit participaci. Demokratická města nikdy nejsou spokojena s dnešními demokratickými pokroky – protože jsou příliš zaneprázdněna prací na pokroku zítřejším.

Demokratické město se snaží vytvořit fyzické prostory, kde mohou být lidé spolu, diskutovat mezi sebou navzájem a činit demokratická rozhodnutí společně, svobodně a bezpečně. V demokratických městech tyto prostory mohou mít mnoho forem – od dříve opuštěných budov až po knihovny, školy, ulice, které byly oproštěny od brutálního dopravního provozu, po centra, která jsou výslovně sídly demokracie.

Demokratické město je místem, kde občané – ať už jsou to volení představitelé města, zaměstnanci nebo dobrovolníci – jsou vždy k dispozici, aby pomohli lidem, když se snaží participovat.

Demokratické město je místem, kde občané mohou činit rozhodnutí ohledně jakéhokoli tématu nebo problému, o němž mohou rozhodovat politici.

Občané a politici jsou si navzájem rovni.

Demokratické město stále rozvíjí infrastrukturu – lidskou, fyzickou, digitální infrastrukturu – pro participaci a demokracii. Demokratické město také pracuje na tom, aby byla tato infrastruktura otevřená a transparentní – aby tato infrastruktura mohla být stále vylepšována a pozměňována samotnými lidmi tak, aby lépe sloužila potřebám demokracie a participace.

V demokratickém městě rozhodují o participaci a demokracii lidé samotní. Demokratické město rovněž chrání své demokratické praktiky a postupy před působením národních vlád, pokud by se tyto snažily zvrátit nebo zrušit městskou demokracii.

Demokratické město pracuje nejen na vzdělávání a přípravě mládeže pro demokracii, ale také na tom, aby dalo mladým lidem, a to dokonce i těm, kteří nejsou dostatečně staří na to, aby mohli hlasovat ve volbách, skutečnou demokratickou moc, a to především v těch otázkách, které se jich nejvíce dotýkají.

Demokratické město je místem, kde se lidé mohou spojit jak se sousedy, tak i s cizími lidmi a stejně jako oni podporovat a vytvářet společenské pohyby, které mění svět.

V demokratickém městě občané spolupracují na tom, aby participovali nejen na lokální či městské úrovni, ale také na tom aby nalézali způsoby participace na regionální, národní a nadnárodní úrovni demokracie.

Demokratické město podporuje udržitelnost prostřednictvím participativních nástrojů, protože bez udržitelnosti neexistuje žádná budoucnost demokracie.

Demokratické město povzbuzuje lidi, aby se podíleli na rozhodování v každém kroku rozvoje vytváření politiky – od návrhů přes průzkum a projednávání až po konečné rozhodnutí.

Demokratické město potřebuje prostředky, aby mohlo realizovat to, o čem se občané rozhodli, a občané musí být schopni porozumět a kontrolovat, jak jsou tyto prostředky vynakládány.

Demokratické město umožňuje voličům, aby mohli snadno hlasovat, a nesmí být žádná diskriminace ohledně použité technologie. Namísto toho by mělo demokratické město podporovat integraci tradičního hlasování a elektronického hlasování takovými způsoby, které jsou bezpečné, přispívají k budování důvěry a řídí se nejlepšími postupy mezinárodní spolupráce.

Volby v demokratickém městě zahrnují všechny lidi, obyvatele a zainteresované subjekty, včetně těch, které by mohly být ze strany národních vlád vyloučeny.

Přestože volby jsou nezbytné, demokratické město a jeho obyvatelé vědí, že samotné volby nestačí. Demokratické město naslouchá všem hlasům také v období mezi volbami.

Demokratické město neumožňuje občanům pouze nabízet své návrhy právních předpisů, základních dokumentů, nařízení nebo jiných aspektů města. Takové město vítá takové návrhy, samo tyto myšlenky vyhledává a pomáhá občanům formulovat své nápady do podob dostupných široké veřejnosti, tak aby mohly být projednávány.

Demokratické město zaručuje svým lidem možnost samostatně navrhovat a přijímat legislativu (předpisy) a základní listiny (charty) prostřednictvím nástrojů moderní přímé demokracie, jako jsou iniciativy a referenda, nebo prostřednictvím nástrojů participativní demokracie, jako je participativní rozpočet. Demokratická města navrhují tyto nástroje takovým způsobem, který povzbudí rozhodování a účast všech občanů.

Demokratické město se snaží zpřístupnit všechny nástroje nezbytné pro občany ve spolehlivém digitálním prostředí.

Demokratické město chrání práva menšin a usiluje o různorodé zastoupení a paritu mezi pohlavími, rasami, věkovými skupinami a zeměpisnými oblastmi nejen ve volených funkcích nebo mezi zaměstnanci, ale také v rámci participace veřejnosti.

Demokratické město má různorodé a spolehlivé zdroje zpráv a zázemí, které pomáhá lidem, aby si vládli sami.

Demokratické město je místem šťastných poražených. To znamená, že po přijetí nějakého rozhodnutí má i ta strana, která v rozpravě prohrála, pocit, že byla vyslyšena a měla spravedlivou příležitost zúčastnit se.

A zatímco demokratické město se vydává svou vlastní cestou k větší demokracii, je demokratické město také dychtivé vzít si ponaučení z jiných měst.

Proto demokratická města potřebují Mezinárodní ligu demokratických měst.

V Římě jsme si představovali mnoho možností pro takovou síť měst – každoroční zpravodajství a hodnocení budování demokracie; sdílení dat, nástrojů a zkušeností prostřednictvím internetu i pomocí místních setkání s ostatními členy sítě, a dokonce i výměnné programy mezi městy pro zaměstnance a občany pracující na demokracii. Doufáme, že vy si toho dovedete představit ještě mnohem víc.